

Πρόγραμμα «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» 2021-2027

Έργα Στρατηγικής Σημασίας

1. Κριτήρια επιλογής

Το Πρόγραμμα «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» αποτελεί το Τομεακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού των αρμοδίων Υπουργείων Πολιτικής (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής), με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής στον Τομέα των Υποδομών Μεταφορών για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2021-2027.

Από τα έργα που έχουν συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό του, επελέγησαν πέντε έργα / δράσεις **που θα χρηματοδοτηθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους από το Πρόγραμμα «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» 2021-2027** - ως Στρατηγικής Σημασίας με βάση τα ακόλουθα κριτήρια, που αναδεικνύουν την προστιθέμενη αξία της αξιοποίησης των διατιθέμενων πόρων:

1. Έργα με σημαντική συμβολή στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα του τομέα των Μεταφορών
2. Έργα με σημαντική συμβολή στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τη συνοχή
3. Έργα σημαντικά για την εθνική, περιφερειακή και τοπική οικονομία
4. Έργα που συμβάλουν στην ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών
5. Εμβληματικά έργα λόγω μεγέθους / συμμετοχής στο Πρόγραμμα.

2. Περιγραφή έργων

α) Κατασκευή Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας στο τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 1, 2 και 5.

Συγκεκριμένα, έχει σχεδιαστεί με σκοπό την εξυπηρέτηση πολλών πυκνοκατοικημένων περιοχών του Λεκανοπεδίου της Αθήνας, την αποσυμφόρηση υφιστάμενων κεντρικών Σταθμών Μετρό από την συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση του επιβατικού κοινού, την εξυπηρέτηση πολλών σημαντικών κτηρίων και εγκαταστάσεων, όπως Νοσοκομεία, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κ.λπ., καθώς και την αύξηση της δικτύωσης των υφιστάμενων Γραμμών Μετρό.

Η χάραξη του συνολικού έργου υπάγεται στα διοικητικά όρια των Δήμων Αθήνας, Γαλατσίου, Καισαριανής και Ζωγράφου.

Έχει μήκος περίπου 12,9 χλμ και περιλαμβάνει:

- 15 νέους Σταθμούς
- Σήραγγα υπόγειας διάνοιξης με μηχανήματα TBM διπλής τροχιάς 12,1 χλμ
- Σήραγγες υπόγειας διάνοιξης με συμβατικά μηχανικά μέσα μονής, διπλής και τριπλής τροχιάς
- 1 νέο Κέντρο Ελέγχου Λειτουργίας (ΚΕΛ) και 1 εφεδρικό
- 1 νέο κτίριο συντήρησης και επισκευών των νέων συρμών
- το απαιτούμενο τροχαίο υλικό (αυτόματα τραίνα χωρίς οδηγό)
- τα απαιτούμενα Ηλεκτρομηχανολογικά και Σιδηροδρομικά Συστήματα για τη λειτουργία της Γραμμής

Συνολικός Προϋπολογισμός (προ ΦΠΑ): 1.475 εκατ. ευρώ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Υπογραφή κύριας σύμβασης: Υπεγράφη τον Ιούνιο 2021 και έχει ξεκινήσει η εγκατάσταση των εργοταξίων. Παράλληλα εκτελούνται οι πρόδρομες εργασίες στο πλαίσιο άλλης σύμβασης (υπογραφή: Μάρτιος 2021).
- Ολοκλήρωση εργασιών: 2029

β) Αναβάθμιση/αναδιάρθρωση δικτύου και ανάπτυξη στόλων λεωφορείων μηδενικών εκπομπών στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη (2^η φάση)

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 1, 2, και 5.

Η δράση αφορά στην αναβάθμιση / αναδιάρθρωση του δικτύου οδικών αστικών μεταφορών στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, επιτρέποντας τη στροφή στην ηλεκτροκίνηση και στις μηδενικές εκπομπές ρύπων, τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των δημόσιων αστικών μεταφορών.

Συγκεκριμένα περιλαμβάνει:

- Επανασχεδιασμό του δικτύου, όπου απαιτείται
- Προμήθεια ηλεκτρικών λεωφορείων μηδενικών εκπομπών
- Εγκατάσταση υποδομής φόρτισης των λεωφορείων
- Χρήση ευφύων συστημάτων διαχείρισης του δικτύου

Συνολικός Προϋπολογισμός (προ ΦΠΑ): 200 εκατ. ευρώ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Δημοπράτηση κύριας σύμβασης: 2022
- Υπογραφή κύριας σύμβασης: 2023
- Ολοκλήρωση εργασιών: 2025

γ) Κατασκευή Νέας Διπλής Σιδ/κης Γραμμής ΑΘΗΝΑΣ (ΣΚΑ) - ΠΑΤΡΑΣ στο τμήμα ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ - ΡΙΟ (Επιδομή, Ηλεκτροκίνηση, Σηματοδότηση/ETCS, Σταθμοί και Στάσεις)

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 1, 3, και 4 καθώς αποτελεί σημαντικό ελλείποντα κρίκο στην ολοκλήρωση του βασικού σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ/Π, κορμού του Διαδρόμου Orient – East / Med.

Πρόκειται για έργο phasing η υλοποίηση του οποίου ξεκινά στην Π.Π. 2014 – 2020 και ολοκληρώνεται στην Π.Π. 2021 - 2027

Συνοπτικά οι εργασίες που πρέπει να εκτελεστούν είναι:

- Κατασκευή 29 χλμ διπλής σιδηροδρομικής επιδομής από την είσοδο της Σιδηροδρομικής Στάσης Ροδοδάφνης μέχρι την έξοδο του Σιδηροδρομικού Σταθμού Ρίου
- Κατασκευή 4 Σιδηροδρομικών Στάσεων (Ροδοδάφνη, Σελιανίτικα, Καμάρες, Άγιος Βασίλειος) και 3 Σιδηροδρομικών Σταθμών (Ψαθόπυργος, Αραχωβίτικα και Ρίο)
- Κατασκευή των Η/Μ εγκαταστάσεων στην Σήραγγα Παναγοπούλας
- Κατασκευή συστήματος ηλεκτροκίνησης με τηλεδιοίκηση (SCADA)

- Κατασκευή σύγχρονου συστήματος αμφίδρομης σηματοδότησης με τηλεδιοίκηση και ETCS L1
- Κατασκευή σύγχρονου συστήματος τηλεπικοινωνιών

Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν επί ήδη κατασκευασμένης υποδομής (επιχωμάτων, γεφυρών και σηράγγων).

Συνολικός Προϋπολογισμός (προ ΦΠΑ): 145 εκατ. ευρώ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Δημοπράτηση κύριας σύμβασης: 2021
- Υπογραφή κύριας σύμβασης: 2022
- Ολοκλήρωση εργασιών: 2026

δ) Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ): τμήμα ΧΑΝΙΑ-ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με τα κριτήρια 2, 3 και 5.

Το συνολικό μήκος του νέου αυτοκινητόδρομου από Χανιά έως Χερσόνησο (Ηράκλειο) είναι 155 χλμ, εκ των οποίων τα 50 χλμ είναι κατασκευασμένα με διατομή αυτοκινητοδρόμου και προβλέπεται μέσω του έργου η αναβάθμισή τους .

Τα κύρια χαρακτηριστικά του έργου όπως προκύπτουν από τις προμελέτες του έργου είναι τα κάτωθι:

- Συνολικό μήκος: 154 χλμ (τετράιχνη διατομή με ΛΕΑ)
- Μήκος κατασκευασμένων τμημάτων που αναβαθμίζονται: 50 χλμ
- Μήκος Σηράγγων (μονού κλάδου): 42χλμ
- Μήκος Γεφυρών (μονού κλάδου): 15 χλμ
- Ανισόπεδοι Κόμβοι / Ημικόμβοι: 17

Συνολικός Προϋπολογισμός (προ ΦΠΑ): 1.605 εκατ. ευρώ (εκ των οποίων η ιδιωτική συμμετοχή εκτιμάται σε 650 εκατ. ευρώ. Το έργο θα συγχρηματοδοτηθεί και από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.)

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Έναρξη Σύμβασης Παραχώρησης: 2024
- Ολοκλήρωση εργασιών: 2029

ε) Επέκταση, Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός του Εθνικού Συστήματος VTMIS (Vessel Traffic Management Information System)

Το έργο επελέγη ως Στρατηγικής Σημασίας επειδή συνάδει με το κριτήριο 1.

Σκοπός του έργου είναι να δημιουργηθεί ένα σύστημα που θα παρέχει τις αναγκαίες, για σκοπούς ασφάλειας ναυσιπλοΐας και έλεγχο θαλάσσιας κυκλοφορίας, επιχειρησιακές δυνατότητες προς τις οικείες Λιμενικές Αρχές και το Κέντρο Επιχειρήσεων.

Το εν λόγω σύστημα θα χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για την παροχή Υπηρεσιών Εξυπηρέτησης Πλοίων (Vessel Traffic Services-VTS), την παρακολούθηση πλοίων που μεταξύ άλλων μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την

ποιότητα των παρεχομένων Υπηρεσιών Έρευνας και Διάσωσης και Προστασίας Θαλασσιού Περιβάλλοντος.

Το σύστημα που θα υλοποιηθεί θα αποτελείται από δέκα κέντρα VTS, το καθένα εκ των οποίων θα διαθέτει κατάλληλο αριθμό σταθμών αισθητήρων στις περιοχές Πειραιά, Ελευσίνας, Ραφήνας, Λαυρίου, Πάτρας, Αντιρρίου, Ηγουμενίτσας, Κέρκυρας, Θεσσαλονίκης και Νεάπολης Βοιών καθώς και ένα Κέντρο του Συστήματος Διαχείρισης Κυκλοφορίας Πλοίων (Vessel Traffic Management Information System - VTMISS) που θα εγκατασταθεί στο Πειραιά, όπου θα προβάλλονται οι πληροφορίες που συλλέγονται από τα κατά τόπους VTS. Η εγκατάσταση θα περιλαμβάνει όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό (υλικό, λογισμικό κ.λπ.) που απαιτείται για την ολοκλήρωση του συστήματος.

Συνολικός Προϋπολογισμός (προ ΦΠΑ): 40 εκατ. ευρώ

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Δημοπράτηση κύριας σύμβασης: 2022
- Υπογραφή κύριας σύμβασης: 2023
- Ολοκλήρωση εργασιών: 2026